

Sygn. akt I PK 51/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa B. B.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej Oddziałowi K. w R.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 lipca 2014 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt V Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 900 zł
(dziewięćset) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 8 listopada 2013 r.

Zarzucono naruszenie:

1) art. 292 k.p. w zw. z art. 54 k.c. oraz z art. 55 § 1 k.c. „przez ich niezastosowanie i oddalenie apelacji skarżącego, pomimo iż strona przeciwna zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia w sposób dorozumiany, wypłacając skarżącemu dywidendę za rok 2008 w roku 2012 od akcji, których nie otrzymał wskutek błędnego zakwalifikowania przez pracodawcę jego stażu pracy. Powyższym potwierdziła istnienie roszczenia powoda o odszkodowanie za

zaniżona ilość akcji, bowiem dywidenda jest pożytkiem cywilnym z akcji, który należny jest w czasie trwania uprawnienia. Ściślej ujmując uprawnionymi do dywidendy, a więc czystego zysku za dany rok obrotowy, przeznaczonego do podziału są ci, którzy są dla spółki wspólnikami w dniu powzięcia uchwały o podziale zysku, co w przypadku dywidendy za rok 2008 miało miejsce w czerwcu 2009 r. W sytuacji, gdy strona przeciwna wypłaciła dywidendę za 2008 r. w 2012 roku, za oczywiście błędne należy uznać ustalenia Sądu Okręgowego, iż roszczenia skarżącego uległo przedawnieniu 2 marca 2008 r., a strona przeciwna mogła skutecznie zgłosić zarzut przedawnienia w sytuacji, gdy od momentu zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia, bieg terminu przedawnienia rozpoczął się od początku”.

2) art. 291 §1 k.p. w zw. z art. 120 § 1 k.c. w zw. z art. 442¹ § 1 k.c. „przez błędne przyjęcie, iż roszczenie o odszkodowanie z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji jest wymagalne w dniu zawarcia umowy nieodpłatnego nabycia akcji, a nie w dniu, kiedy nabył prawo do emerytury górniczej, potwierdzone prawomocną decyzją ZUS o przyznaniu emerytury, pomimo iż strona przeciwna przyznała, iż na podstawie zarządzenia nr 5/102 (....) udzielano informacji indywidualnych informacji pracownikom, iż po nabyciu prawa do emerytury górniczej potwierdzonej prawomocną decyzją ZUS o przyznaniu emerytury na ich indywidualny wniosek zostanie wypłacone im odszkodowanie za zaniżoną ilość akcji”.

3) art. 291 §1 k.p. „przez uznanie, iż bez względu czy dochodzone roszczenie jest roszczeniem ze stosunku pracy, czy jedynie z nim związanym, to przedawnienie następuje na zasadach wynikających z art. 291 k.p., w sytuacji, gdy przepis ten odnosi się wyłącznie do przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy, gdyż stanowi wprost, że na jego podstawie ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat roszczenia ze stosunku pracy, wobec czego nie można wyklądać go rozszerzająco, iż ma zastosowanie do roszczeń związanych ze stosunkiem pracy takich jak odszkodowanie za utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Natomiast, punktem wyjścia w interpretacji użytego w art. 291 § 1 k.p. pojęcia stosunku pracy jest art. 22 § 1 k.p., definiujący tenże stosunek jako stosunek prawny, którego treścią są wzajemne zobowiązania stron: pracownika "do wykonywania pracy

określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę" i pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem".

4) art. 382 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. oraz 227 k.p.c. „przez dokonanie przez Sąd II instancji dowolnej, jednostronnej i niezupełnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji uznanie, iż strona przeciwna pismem z dnia 13.02.2012 r. jak i wypłaceniem po tym dniu skarżącemu dywidendy od nieprzyznanych akcji, nie zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia, a tym samym mogła skutecznie ten zarzut podnieść w tym postępowaniu. Wypłacając pożytek musiała wiedzieć, iż pożytek z prawa nie może wejść do majątku, jeżeli prawo nie może być skutecznie przez uprawnionego dochodzone, chociażby ze względu na upływ terminu przedawnienia”.

5) art. 328 § 2 k.p.c. oraz z art. 391 k.p.c. „przez sporządzenie uzasadnienia w sposób nieprzekonywujący, niewyjaśnienie kwestii jak pożytek z prawa do akcji w postaci dywidendy mógł wejść do majątku strony w chwili, gdy w ocenie sądu nie mógł on skutecznie dochodzić roszczenia głównego ze względu na jego przedawnienie, ponadto nie odniesienie się do kwestii zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia bez dokonania oceny znajdujących się w aktach sprawy zarządzeń wydawanych przez stronę przeciwną jak i pism kierowanych w tym zakresie indywidualnie do pracowników”.

W ocenie skarżącego skarga jest oczywiście uzasadniona. Jednocześnie podniesiono, że „w sprawie występuje wiele istotnych zagadnień prawnych, jak i potrzeba wykładni przepisów, które mają wpływ na wynik i prawidłowość rozpoznania niniejszej sprawy, a mianowicie:

1) czy możliwym jest przy konstrukcji odpowiedzialności *in solidum*, aby w stosunku do jednego dłużnika (Skarbu Państwa) roszczenie przedawniało się według przepisów prawa cywilnego, a w stosunku do drugiego (pracodawcy lub byłego pracodawcy) według przepisów prawa pracy? W świetle uchwały podjętej przez Sąd Najwyższy w sprawie I PZP 1/12 roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 § 1 k.p. Pogląd ten w ocenie skarżącego jest kontrowersyjny, o czym świadczyć może również fakt 3 zdań odrębnych do

niniejszej uchwały. W sytuacji gdyby to samo roszczenie kierowane byłoby do Skarbu Państwa, ze względu na jego cywilnoprawny charakter, zastosowanie miałyby przepisy o przedawnieniu z kodeksu cywilnego. W związku z powyższym, skarżący uważa, iż w świetle kompleksowego uregulowania w kodeksie cywilnym kwestii przedawnienia, nie jest możliwe stosowanie w stosunku do roszczeń mających podstawę prawną w kodeksie cywilnym, przepisów o przedawnieniu z kodeksu pracy, tak jak to miało miejsce w jego sprawie,

2) czy zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia może nastąpić w dowolnej formie, zarówno w formie oświadczenia procesowego, jak również przez inne czynności podejmowane przez stronę poza procesem w tym przez wypłatę pożytków cywilnych od przedawnionego prawa. Czy jest to czynność odwoływalna, jakie wywołuje skutki prawne, czy też stosuje się tutaj przepisy działu IV kc o wadach oświadczenia woli?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie SN z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328). Ma to ma umożliwić wybór jedynie takich spraw, które powinny zostać rozpoznane przez organ najwyższego szczebla sądownictwa ze względu na interes publiczny (postanowienie SN z 29 stycznia 2011 r., I UK 295/10, niepubl.). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Sąd Najwyższy rozpoznawał już podobne skargi kasacyjne w niemal identycznych stanach faktycznych. Wszystkie te skargi zawierały zresztą podobne braki konstrukcyjne jak niniejsza (przykładowo sprawy I PK 135/12, I PK 187/11, I PK 50/12, I PK 54/12, I PK 69/12).

Po pierwsze, nie można uznać, że spełnione są przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 1 k.p.c., jeśli skarżący nie uzasadni tego, np. przez wykazanie, że dotychczasowe orzecznictwo i doktryna prawa nie dają w tym zakresie wystarczającego rozwiązania (postanowienia SN z 27 maja 2010 r., II PK 66/10,

niepubl., podobnie SN w postanowieniu z 25 sierpnia 2004 r., I PZP 4/04, Wspólnota 2004/19/54). Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 21 listopada 2012 r., I PZP 1/12, LEX nr 1227031, rozstrzygnął już, że roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 § 1 k.p.

Po drugie, przyjmuje się powszechnie, że wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego rozpoznanie kasacji powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane (postanowienia SN z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, LexPolonica nr 366380, 21 lipca 2009 r., II PK 74/09, LexPolonica nr 2786557, 28 maja 2008 r., I UK 27/08, LexPolonica nr 3058278, z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51). Ponadto ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Również w związku z powyższym, nie sposób uznać skargi za oczywiście uzasadnioną.

Skargę należało ocenić jako oczywiście bezzasadną i odmówić przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).